

Naslovnica > Lifestyle > TOLERIRAJ! RAZLIČITOST JE BOGATSTVO: Osobe s invaliditetom ne žele ni povlastice ni...

Lifestyle | urednički izbor

TOLERIRAJ! RAZLIČITOST JE BOGATSTVO: Osobe s invaliditetom ne žele ni povlastice ni sažaljenje već jednake kriterije i jednake prilike

Lea Pavlović 22. rujna 2020.

0

Davor Novevski posve je običan mladić. Magistar je javnih medija, položio je vozački ispit, putuje svijetom. No, ono što Davora razlikuje od njegovih vršnjaka su invalidska kolica. Ona su njegov životni suputnik od teške prometne nesreće koju je doživio prije trinaest godina. Priznaje da mu je trebalo jako dugo da se pomiri s novim životom i da pronade dublji smisao, stvari koje ga vesele. Kad je pak u pitanju odnos društva prema osobama s invaliditetom te problemi s kojima se osobe s invaliditetom susreću Novevski ističe arhitektonske barijere kao osnovu uključenosti u zajednicu. "I osobe s invaliditetom su dio društva, one ne žele ni povlastice ni sažaljenje već jednake kriterije i jednake prilike", poručuje Novevski.

Teška prometna nesreća prije trinaest godina iz temelja je promijenila život Davora Novevskog. Zadobio je razne ozlijede od kojih je najozbiljnija bila puknuće sedmog vratnog kralješka i dijagnoza kvadriplegije.

Pretpostavljam da vam je trebalo dugo vremena kako bi stvari posložili u perspektivu i pomirili se s novim načinom života. Što vam je u tom trenutku bila najveća motivacija i što vas je, ako tako mogu reći, držalo na životu?

– Trebalo mi je jako dugo. Godinama sam pretraživao internet, tražio magičan lijek, planirao operaciju po sumnjivim klinikama u Indiji i Kini. Svoje stanje sam u početku smatrao privremenim, iako su mi na rehabilitaciji u Varaždinskim toplicama odmah rekli da ne postoje šanse da mi bude bolje. A opet, način na koji su mi to rekli bio je zaslužan za to da im ne povjerujem i da sam otkrijem ono što sam trebao otkriti. Na životu me nije držalo gotovo ništa, možda jedino strah da ću svojim preranim odlaskom povrijediti onih nekoliko ljudi kojima je baš stalo do mene. Tek sam kasnije našao neki dublji smisao, neke stvari koje me iskreno vesele.

Usprkos teškom invaliditetu niste dopustili da vas ono posve preuzme. Smatram vas pozitivnim primjerom. Vodite život prosječne mlade osobe. Magistrirali ste na Odjelu za komunikologiju, smjer Mediji , napisali ste i izdali zbirku pripovijetki „Ravno do dna” i roman „Teorija sjene”. Usprkos svemu tome smatrate li da vas društvo i dalje marginalizira i diskriminira zbog vašeg invaliditeta? Smatrate li da se ljudi s invaliditetom često s tim susreću?

– Sam sebe ne smatram pozitivnim primjerom. Ne radi se tu o lažnoj skromnosti već smatram da bih mogao i trebao još i više. Kad je diskriminacija u pitanju – ona je rijetko otvorena i namjerna. Ona proizlazi iz društvenih okolnosti. Primjerice, nitko ti neće reći da negdje ne možeš biti ili u nečemu sudjelovati. A opet, samo nepostojanje arhitektonskih rješenja za pristup osoba s invaliditetom onemogućuju te u dosta toga, tako da je rezultat na kraju isti.

Čini mi se da se osobe s invaliditetom često susreću s preprekama. Pretpostavljam da se i vi s njima često susrećete?

– Arhitektonske barijere su ogroman problem i o tome sam već ponešto govorio i pisao. I dalje ću, iako me sve nekad podsjeća na borbu s vjetrenjačama. Uz socijalnu komponentu, postoji još mali milijun stvari o kojima se ne govori, a koje ti padnu na pamet tek kad se s njima osobno susretnoš. Osobama s invaliditetom je jako teško položiti vozački ispit samo zbog činjenice da im je za to potreban prilagođen automobil, a auto školama se jednostavno ne isplati nabavljati ih. Sam sam dugo čekao da se jedan takav automobil pojavi u Dubrovniku i čim sam vidio da ga Formula L ima, prijavio se, položio i sto posto si unaprijedio život. Ovo je specifičan primjer, ali ovakvih primjera ima na stotine.

Još jedan od problema s kojima se često susreću osobe s invaliditetom je njihova uključenost u zajednicu. Smatrate li da se na dubrovačkom području učinilo dovoljno kako bi se to promijenilo? Što bi se trebalo još napraviti, odnosno poboljšati?

– Opet se vraćam na arhitektonske barijere jer su one temelj svega. Ako možeš doći gdje god poželiš, lakše ti je i sudjelovati u aktivnostima koje te zanimaju. To povlači i pitanje transporta i svega ostaloga. Mislim da se ne radi dovoljno. Smatram da rješenje uključenosti osoba s invaliditetom u život zajednice nije organiziranje zasebnih događaja, namijenjenih samo osobama s invaliditetom već jednostavno prilagodba postojećih sadržaja. Često se radi samo o detaljima i ponekad je dovoljno ostaviti jedno prazno mjesto za kolica ili napraviti vrata pet centimetara širima i već ste za nekoga napravili ogromnu stvar.

Osobe s invaliditetom se često susreću i s problemom nemogućnosti pronalaska posla. S ciljem poticanja zapošljavanja donesen je i Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom – prema kojima poslodavci koji zapošljavaju više od 20 osoba moraju zaposliti određeni broj osoba s invaliditetom, u suprotnom im slijede novčane kazne. Koliko je po tvom mišljenju posao odnosno taj način uključivanja u zajednicu bitan za osobe s invaliditetom?

– Rad je po meni najbolja rehabilitacija i najbolji način da se uključiš u zajednicu. Istina jest da osobe s invaliditetom teže pronalaze posao, najprije zbog spomenutih fizičkih barijera i loših prometnih rješenja, a onda i zbog činjenice da neke poslove jednostavno ne možeš obavljati. Upoznat sam sa sankcijama koje prijete poslodavcima i smatram da to nije rješenje. Kazne ni inače nisu najbolje rješenje. Bilo bi idealno kad bi ljudi shvatili da kolica ili bijeli štap nikako ne definiraju nečije sposobnosti. Mislim da ćemo s vremenom doći do toga. Dugo će nam trebati, ali jednom hoćemo.

Poprilično ste angažirani po pitanju prava osoba s invaliditetom. Koliko sam upućena nedavno ste sudjelovali na panelu u organizaciji Općine Konavle na kojem se razgovaralo o mogućnostima povećanja uključenosti osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju te ste izrekli neke svoje stavove i zapažanja. Na kojim poljima vidite mogućnost napretka? I općenito smatrate li da su osobe s invaliditetom dovoljno vokalne pri isticanju problema s kojima se suočavaju?

– Moram priznati da sam i samom sebi pomalo dosadan u posljednje vrijeme. Stvarno ispada da se konstantno bunim, da stalno radi nečeg dižem glas. A ustvari mnogo toga sam prešutio i reagiram samo kad me nešto temeljito iznervira ili baš jako motivira. Na tom panelu sam postavio nekoliko pitanja zamjeniku pravobraniteljice za osobe s invaliditetom jer mi se nije baš svidio način na koji smo komunicirali o problematici osoba s invaliditetom. Lijepo je da je Hrvatska potpisala sve one deklaracije i konvencije ali to neće riješiti baš mnogo problema. Pogrešno se misli da se pomaci mogu ostvariti samo zakonodavnim putem. Kad se govori o ovoj problematici, zakonodavni okvir je loš i manjkav, a to najbolje vidimo na primjeru statusa roditelja njegovatelja, ali to nije jedini problem. Prostora za napredak vidim i u svakodnevnom odnosu zdravih ljudi, odnosno ljudi bez invaliditeta prema osobama s invaliditetom. Na tom nekom prihvaćanju na „dnevnoj bazi“. Ne tiče se to samo činjenice da nećeš ostaviti auto na obilježenom mjestu ili na nogostupu već ima veze i sa svijesti da smo svi dio ovog društva i osobe s invaliditetom ne žele ni povlastice ni sažaljenje već jednake kriterije i jednake prilike.

Koja je vaša poruka, kao osobe s invaliditetom, za društvo u cjelini?

– „Otiš'o sam samo pet minuta po cigare“ nije dobra isprika što si ostavio auto na mjestu za osobe s invaliditetom.

Članak je sufinanciran od strane Agencije za elektroničke medije u sklopu projekta "Toleriraj! Različitost je bogatstvo"

TAGS Davor Novevski osobe s invaliditetom Urednički izbor

Prethodni članak

Kafići, barovi i noćni klubovi i iduća dva tjedna mogu raditi samo do ponoća

Sljedeći članak

VOZAČI OPREZ Sudar tri vozila kod Shella, ozlijeđeno više osoba

Lea Pavlović

Iz teme

Otac preživjelog iz HE Plat: Davor, Ivica i Mato nisu uspjeli... bili su ljudine
Dubrovnik Net - 8. siječnja 2021.

Vijesti

HRVATSKA – 1098 novozaraženih, preminulo 38 osoba, produžuju se mjere
Dubrovnik Net - 8. siječnja 2021.

Vijesti

Hoće li radovi na Lapadskoj obali zbilja početi kada su najavljeni?
Dubrovnik Net - 8. siječnja 2021.

Politika

DANAS OBJAVLJENO

Otac preživjelog iz HE Plat: Davor, Ivica i Mato nisu uspjeli... bili su ljudine
8. siječnja 2021.

Na inauguraciji novog američkog predsjednika će se služiti pelješki dingač!
8. siječnja 2021.

**U županiji 39 novih slučajeva,
preminula jedna starija osoba**

8. siječnja 2021.

**HRVATSKA – 1098
novozaraženih, preminulo 38
osoba, produžuju se mjere**

8. siječnja 2021.

Učitaj više ▾

DUBROVNETV.NET

DubrovnikTvNet

DUTVNET Mozaik: Mala kuća s velikim srcem/ DMD godinu završava sa stripom, a u novoj s izložbom putuje u Milano/ Bojite li se potresa?

DubrovnikTvNet

**BEZ KOMENTARA:
Vodokršte u Čilipima**

DubrovnikTvNet

SUSRETI UTORKOM: s Robertom Pančićem o kvaliteti dubrovačke gradnje i otpornosti na potres

DubrovnikTvNet

ETO NAS: Kratki duTVnet pregled 2020.

NAJNOVIJI KOMENTARI

Andrej on *Tri kombija osnovne pomoći za Petrinju vraćena s granice na Kleku*

Tomislava Županović on *Bravo Meštre Hendić! Građevinari su od ranog jutra u akciji, vlasnik sanirane kuće u suzama: hvala vam!*

JAVNI PROSTOR – POTREBA ILI LUKSUZ (5): Kako su stanovnici Zlatnog potoka samoinicijativno uredili prostor u kojem žive? | Dubrovačka Mreža on PRVI REZULTATI ZBORA GRAĐANA Rekonstrukcija javne rasvjete dijela Zlatnog potoka

Nikola Duper on *Izvršena dijagnostika stare platane u Mlinima*

Paval on *Izvršena dijagnostika stare platane u Mlinima*

Komentar tjedna by Lidija Crnčević

KOMENTAR: Barač i Vlahušić su se zagrlili, Raguž je počeo čistiti,...

27. rujna 2020.

Put oko Svijeta

PUTOPIS: Petra Kisić je odselila na Island, opisuje nam kako se...

19. prosinca 2020.

Slatki život Alise Nenadić

Nikad dosta čokolade u vašem životu? Ovo je Alisin recept za...

12. studenoga 2020.